

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/25/2016
Identifikačné číslo spisu: 5714011339
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5714011339.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obvineného P. U. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2016 v Bratislave dovolanie obvineného P. U. podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Gabriely Kľačanovej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 3. júna 2015, sp. zn. 2To/33/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Martin rozsudkom z 3. marca 2015, sp. zn. 23T/155/2014, uznal obvineného P. U. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., a to na skutkovom základe, že

dňa 28. júla 2014 o 14.23 hod. viedol svoje osobné motorové vozidlo zn. Fiat Punto, ev. č. P. po dvojpruhovej jednosmernej ceste č. I/65 ulice Jilemnického v ľavom jazdnom pruhu, v smere od Vrútok do Martina - centra, pričom keď sa nachádzal v km 138,80 pri prechode pre chodcov, tak sa dostatočne nevenoval vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, pričom keď chodkyňa P. D. s pomocou francúzskej barly prechádzala cez priechod pre chodcov z pohľadu vodiča z pravej strany na ľavú spolu s ďalšími dvoma chodkyňami, na rovnakej úrovni vedľa seba, nestihla opustiť jazdný pruh, došlo k okrajovému kontaktu zrkadla s telom poškodenej, resp. s niektorým predmetom, ktorý mala pri sebe, na osobnom motorovom vozidle došlo počas kolízie len k sklopeniu ľavého spätného zrkadla a táto kolízia bola iniciačným momentom nepredvídateľného, neočakávaného a aj úplne nestlmeného pádu poškodenej na zem, vozovku, či okraj obrubníka, čím P. D., nar. X. P. XXXX, bytom P., Ul. Q. XXXX/X utrpela špirálovitú subtrochanterickú zlomeninu ľavej stehennej kosti s posunom úlomkov, pomliaždenie ľavého stehna, ľavého boku a krvnú podliatinu na ľavom ramene, ktoré si vyžiadali práceneschopnosť 4 - 6 mesiacov so zohľadnením osteoporózy, zranenia ktoré jej bránili v obvyklom spôsobe života bolestivosťou, imobilnosťou, značne sťaženou osobnou hygienou, odkázanosťou na pomoc inej osoby, pričom obvinený P. U. svojím konaním porušil ustanovenie § 4

Povinnosti vodiča, ods. 1 písm. c/, § 137 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tým, že sa ako vodič nevenoval plne vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke a taktiež porušil ustanovenie § 4 Povinnosti vodiča, ods. 1 písm. f/, § 137 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tým, že nedal prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov, pričom ho nesmie ohroziť.

Okresný súd obvinenému P. U. za to uložil podľa § 157 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, ktorého výkon podmenečne odložil so skúšobnou dobou v trvaní 1 (jeden) rok (§ 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák.). Zároveň mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 1 (jeden) rok a podľa § 287 ods. 1 Tr. por. povinnosť nahradiť poškodenej P. D.kodu vo výške 2.967 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený P. U. odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline uznesením z 3. júna 2015, sp. zn. 2To/33/2015, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti rozhodnutiu podal obvinený P. U. prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. Gabriely Kľačanovej dovolanie. Dovolanie oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

V dovolaní uviedol, že predmetný skutok nie je trestným činom a konajúce súdy ho nesprávne právne kvalifikovali v rozpore s Trestným zákonom. Nevyrovnali sa s konkrétnym konaním, ktorým mal porušiť ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon o cestnej premávke“). Vo vozidle bol sám, riadne sa venoval vedeniu motorového vozidla, obe ruky mal na volante, netelefonoval, nebol pod vplyvom alkoholu, liekov alebo omamných látok. Motorové vozidlo používa denne, pričom jazdí bezpečne, o čom svedčí skutočnosť, že nikdy nespáchal priestupok proti plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky. Podľa záverov znalca z odboru dopravy išiel rýchlosťou 38 km/h v mieste, kde je povolená rýchlosť 50 km/h, vo vzdialenosti 1 až 1,3 m od ľavého okraja vozovky. Súdny znalec jeho jazdu označil za bezpečnú, pričom uviedol, že k priamemu kontaktu poškodenej P. D. s motorovým vozidlom nedošlo. Obvinený poukázal na výpovede svedkýň N. O. a X. U., ktoré vypovedali, že spolu s poškodenou P. D. išli vedľa seba a nevideli jej pád. Ak neohrozil svedkyne nachádzajúce sa pri prechádzaní bližšie k motorovému vozidlu, nemohol ohroziť ani poškodenú P. D.. Na motorovom vozidle neboli zistené deformácie alebo iné poškodenia. Poranenia poškodenej P. D. preto neboli výsledkom priameho kontaktu s motorovým vozidlom, ale dôsledkom nepredvídateľného pádu.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, ako aj predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu, čo do výroku o vine a v zmysle § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal, aby bola vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovaná a rozhodnutá.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin, ktorá uviedla, že za účelom náležitého objasnenia skutkového stavu boli zákonným spôsobom vykonané všetky potrebné dôkazy. Práva obvineného v konaní porušené neboli. Rozhodnutia súdov vyhodnotila ako zákonné a spravodlivé, a preto dovolaciemu súdu navrhla dovolanie zamietnuť.

K dovolaniu sa prostredníctvom splnomocnenkyne vyjadrila aj poškodená P. D., ktorá považovala výrok týkajúci sa povinnosti na náhradu škody vo výške 2.967 Eur za správny. Nestotožnila sa s argumentáciou obvineného, ktorý namietal hodnotenie dôkazov. Obvinený sa v prípravnom konaní vyjadril, že pri prechádzaní cez priechod pre chodcov zaregistroval sklopenie ľavého spätného zrkadla, preto zastal. Pád spôsobil kontakt motorového vozidla obvineného s jej telom, resp. s predmetom, ktorý mala pri sebe. V dôsledku pádu utrpela zranenia s dobou práceneschopnosti v trvaní 4 - 6 mesiacov. Liečba pre pretrvávajúce komplikácie nebola ešte ukončená. Bodové ohodnotenie bolestného bolo v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského

uplatnenia a s opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. So3594-OL-2014. Dovolanie obvineného navrhla podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Okresný súd Martin zaslal 26. februára 2016 vyjadrenie prokurátora Okresnej prokuratúry Martin k dovolaniu obhajkyňi obvineného a splnomocnenkyňi poškodenej a vyjadrenie poškodenej P. D. k dovolaniu Okresnej prokuratúre Martin a obhajkyňi obvineného.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným P. U. prostredníctvom obhajkyne, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Martin, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v dovolaní uplatnil dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Obvinený predovšetkým namietal, že skutok nie je trestným činom a nedopustil sa konania v rozpore so zákonom.

V zmysle ustanovení § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa ublíženia na zdraví dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví, pričom sa skutku dopustí závažnejším spôsobom konania.

Objektom trestného činu je ľudské zdravie a predmetom útoku človek. Páchateľom môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Objektívna stránka spočíva v spôsobení ťažkej ujmy na zdraví. Ťažkou ujmu na zdraví sa rozumie len vážna porucha zdravia alebo vážne ochorenie, ktorou je zmrzačenie, strata alebo podstatné zníženie pracovnej spôsobilosti, ochromenie údu, strata alebo podstatné oslabenie funkcie zmyslového ústrojenstva, poškodenie dôležitého orgánu, zožyzdenie, vyvolanie potratu alebo usmrtenie plodu, mučivé útrapy alebo porucha zdravia trvajúca dlhší čas. Z hľadiska subjektívnej stránky sa na naplnenie skutkovej podstaty vyžaduje nedbanlivostné konanie. Podľa § 16 Tr. zák. trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchateľ a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol. V zmysle § 138 písm. h/ Tr. zák. sa závažnejšieho spôsobu konania páchateľ dopustí porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z jeho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona. V danom prípade obvinený porušil ustanovenia § 4 ods. 1 písm. c/, písm. f/ zákona o cestnej premávke, pričom sa konania dopustil z nedbanlivosti.

Podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zákona o cestnej premávke je vodič povinný sa venovať plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona o cestnej premávke je vodič povinný dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť; to neplatí pre vodiča električky.

Obvinený ako dlhoročný vodič vedel, že je povinný pri vedení motorového vozidla vynaložiť maximálne sústredenie, sledovať zmeny v cestnej premávke a tomu prispôbovať techniku jazdy, ako aj dbať na ochranu a bezpečnosť ďalších účastníkov cestnej premávky, predovšetkým chodcov, ktorí sú najzraniteľnejší. I keď k priamemu kontaktu vozidla obvineného s telom poškodenej nedošlo, príčinná súvislosť medzi konaním obvineného a zranením poškodenej existuje. Zo znaleckého posudku č. 76/2014 znalca v odbore doprava cestná pre odvetvia technický stav vozidiel, nehody v cestnej doprave, odhad hodnoty cestných vozidiel Ing. Jána Rabčana vyplýva, že k dopravnej nehode došlo zachytením tašky alebo mikiny poškodenej P. D. avým spätným zrkadlom motorového vozidla obvineného P. U.. Podľa znaleckého posudku č. 14/2014 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia MUDr. Vojtecha Macka poškodená utrpela zranenia v dôsledku nestlmeného pádu, ktorého iniciačným momentom bola kolízia spätného zrkadla motorového vozidla obvineného s telom poškodenej, resp. s niektorým z predmetov, ktoré mala pri sebe.

Konania v rozpore so zákonom o cestnej premávke sa pritom obvinený dopustil tým, že nedal prednosť poškodenej, ktorá sa v čase stretu nachádzala na priechode pre chodcov. V tejto súvislosti neobstojí obrana obvineného, že ak neohrozil svedkyne N. O. a X. U., nemohol sa takéhoto konania dopustiť ani voči poškodenej. Z výpovedí svedkýň je evidentné, že na priechod pre chodcov vstúpili všetky tri spoločne, avšak pri opúšťaní vozovky poškodená zaostala o jeden až dva kroky, keďže s francúzskou barlou išla pomalšie. Nakoľko miesto nehody bolo 1 až 1,3 metra od okraja vozovky, je vylúčené, že by poškodená vkročila spolu so svedkyňami na deliaci ostrovček. S poukazom na konanie obvineného je potrebné zároveň zdôrazniť, že v súlade s § 4 písm. f/ zákona o cestnej premávke si mal obvinený počínať tak, aby chodkyne žiadnym spôsobom neohrozil. V zmysle uvedeného mal potom buď zastaviť pred priechodom pre chodcov a počkať, kým chodkyne bezpečne a nerušene opustia vozovku alebo sa preradiť do pravého jazdného pruhu, ak bol voľný. Nakoľko tak obvinený neurobil, dopustil sa konania v

rozpore so zákonom o cestnej premávke, pričom v príčinnej súvislosti s porušením jeho povinností bola poškodenej spôsobená ťažká ujma na zdraví v podobe špirálovitej subtrochanterickej zlomeniny ľavej stehennej kosti s posunom úlomkov, pomliaždenia ľavého stehna, ľavého boku a krvnej podliatiny na ľavom ramene, ktoré si vyžiadali práceneschopnosť 4 - 6 mesiacov a ktoré poškodenej bránili v obvyklom spôsobe života bolestivosťou, imobilnosťou, značne sťaženou osobnou hygienou a odkázanosťou na pomoc inej osoby.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nebol daný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného P. U. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.